

Een vergelijking van pensioen relevante voorkeuren, karaktereigenschappen, vaardigheden en attitudes tussen de Nederlandse zelfstandigen en werknemers

“Zelfstandigen vormen een heterogene groep maar lijken ook op werknemers”

Paul Bokern, Jona Linde, Arno Riedl, Hans Schmeets en Peter Werner – Maastricht University

De groep zelfstandigen in Nederland is divers en aan het toenemen. Om aan hun pensioenbehoeften te voldoen is kennis nodig van hun pensioengerelateerde karaktereigenschappen en hoe die verschillen van werknemers. Voor deze uitgebreide, exploratieve analyse werden drie groepen zelfstandigen onderzocht, namelijk: zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers), zelfstandigen met personeel (zmp'ers) en directeur-grootaandeelhouders (dga's). Zij werden onderling vergeleken en met werknemers.

Bevindingen op hoofdlijnen

- Zelfstandigen vinden dat zij een grotere bereidheid hebben om risico's te nemen en geduldiger en optimistischer zijn dan werknemers.
- Zelfstandigen vinden zichzelf verantwoordelijker voor en beter geïnformeerd over hun pensioenvoorziening dan werknemers.
- De onderlinge vergelijking van zelfstandigen laat zien dat zzp'ers minder zekerheid op financieel vlak rapporteren en een lager vertrouwen in instituties.
- Zmp'ers vertonen een hogere mate van negatieve reciprociteit en minder vertrouwen in publieke instituties.
- Dga's vermelden hogere negatieve wederzijdse gelijkwaardige uitwisseling, meer financiële kennis en minder financiële zorgen.

	Solo	Self-Employed with Personnel	Owner-Manager
Risk Aversion (stated)	-	-	-
Patience (stated)	+	+	+
Negative Reciprocity	0	+	+
Trust in Public Institutions	-	-	0
Trust in Private Institutions	-	0	-
Trust in Pension Institutions	-	0	0
Optimism	+	+	+
Financial Literacy	0	0	+
Financial Management	-	0	0
Financial Anxiety	0	0	-
Financial Security	-	0	0

Figure: Summary of main results on economic preferences, social preferences, cognitive skills, and financial well-being. Note: The table summarizes measures for which we find differences on average between self-employed and employees. "0" = no difference compared to employees, "-" = lower compared to employees, "+" = higher compared to employees.

Kernboodschap voor de sector

- Generaliseren van kenmerken van werknemers naar zzp'ers lijkt gerechtvaardigd voor de vele kenmerken waar geen verschillen worden gevonden.
- Het lagere vertrouwen in instellingen van zzp'ers is een belangrijke oorzaak van de lagere pensioenbesparingen.

Meer weten? Lees het paper

'A comparison of pension relevant preferences, traits, skills, and attitudes between the Dutch self-employed and employees'